

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Belső várkert

Utoljára módosítva: 2013-08-17 16:51:23

Megye: Veszprém

Községhatár: Pápa

A terület kiterjedése: 15.573 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1977

GPS koordináták: 47.334678,17.467296

Felmérést végző személy(ek) neve: Balogh László

E-mail címe(k): smaragd60@gmail.com

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

Pápa központjában áll az emblematikus Eszterházy kastély, melynek 15 ha-os védett parkja kedvelt sétáló és találkozó helye a pápai fiataloknak. A hozzávetőlegesen háromszög alakú terület nyugati határát a Fő tér és a Szent István út, keleti határát a Várkert út, míg délről a Gróf út határolja.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):
A mai kastély helyén álló első, biztosan ismert épületet, egy várat, a Garaiak építették 1408 és 1432 között, hogy az észak-dunántúli birtokaik védelmét növeljék. 1543-ban a Pápa elleni első török támadás után Török Bálint hűségese emberét, Martonfalvay Imrét küldte Pápára, hogy erősítse meg a várat, és tegye alkalmassá nagyobb ostrom elleni védelemre. Az 1504-es és 50-es évek folyamán a vár és a város körül erős falakat építettek. A Rákóczi-szabadságharc végével a vár katonai feladatai megszűntek, ezért a birtokos Esterházy Ferenc úgy döntött, hogy a várat egy nagy barokk kastéllyá építi át. Az első munkálatok 1717-ben kezdődtek. A munka akkor gyorsult fel, amikor 1743-ban Franz Anton Pilgram neves bécsi építész kapott megbízást a kastély tervezésére. Ő alkotta meg azt a grandiózus tervet, amelyet a nádor-termi Pápa-látképen láthatunk. Pilgram terve nem valósult meg teljes egészében, mert az 1750-es évek végén az új birtokos, gróf Esterházy Károly püspök figyelmét az egyházi építkezésekre fordította. Kisebb munkálatok azonban még az 1780-as évek végén is folytak, olyan híres építészek vezetésével, mint Fellner Jakab és Grossmann József. A kastély külsejében a 18. századot követően alig történt változás. Gróf Esterházy Pál az 1860-as években a belső termeket felújította, ekkor alakította ki a nádor termet, Ősök Csarnokát, illetve sok új bútort hozatott. Legfontosabb változtatás a kastélykapu felállítása volt. A háború előtt óriási volt, a mainál többszörösen nagyobb, jórészt vadaspark, amelybe a köznép jobbára nem tehetett be a lábát. (forrás. Pápa város honlapja) A háború után aztán fejszéstől jöttek ide az addig kirekesztettek, irtani való erdőnek nézve azt, ami ekkor már csak volt a grófé s így a magukét pusztították. A faritkaságokban, ősplatánokban bővelkedő Várkertet Evlija Cselebi, a híres török világutazó is említi írásban és „Irem kertjéhez hasonló gyönyörű kertnek” nevezi, aligha túlzással. A park megcsonkítva is szép, a megmaradt ősfák sok ölnyi kerületű törzsei, irdatlan ágkarjai, a juharok, kőrisek, gesztenyék, sajmeggyek, vörösfenyők, bükkök oltalmában ott nőnek a fiatal fák, bokrok a Várkert megújulását ígérve. Itt található a Dunántúl leghatalmasabb platánfája. Számptalan sétaút, padok és játszótér várja a pihenni vágyókat.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

70 % Erdő

30 % Gyep

% Cserjés

% Vizes terület

% Egyéb

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):

P6 Parkok, kastélyparkok, arborétumok és temetők az egykori vegetáció maradványaival vagy regenerálódásával

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket): Kaszálás,

Egyéb típus:

Jellemzőik, intenzitás:

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen

Bemutató, Özönnövények irtása, Rekonstrukció

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özőnfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Nincs

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Rész-e a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Nem

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Nem

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? -

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadettető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámat kell megadni)

nincs

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

A városi parkokra jellemző állatfajokon kívül említésre érdemes a 180-200 párt számláló vetési varjú telep a hatalmas kőriseken. imádkozó sáska, szarvasbogár, zöld leveli béka, zöld varangy, erdei béka vízi sikló, seregély, sárgarigó, tengelic, csuszka, zöldike, meggyvágó, csicsörke, erdei pinty, mezei veréb, barázdabillegető, széncinege, kék cinege, őszapó, nyaktekercs szürke légykapó, lép rigó, énekes rigó, fekete rigó, házi rozsdafarkú, nagy fakopáncs, füstifecske, molnár fecske erdei fülesbagoly, karvaly, vörös vércse európai sünn, nagy pele, közönséges denevér, korai denevér

5. Egyéb észrevétel

a 28/2011. (X.6.) önkormányzati rendelet erősítette meg a terület és a várkastély védettségét.